

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Vnde truculentissimus tyrannus ansam sibi arripuerit, ad exquisitissima in
Christianos supplicia comminiscenda. Cap. L.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EUSEBII DE VITA

solus clementiæ opera executus est: Sic reliqui omnes, infano animo & furioso affecti, ad immanitatem potius, quàm humanitatem suas curas & cogitationes contulerunt: Quæ sane, illis regnantibus, vera religione euerfa, vehementer creuit. Crudelis enim eorum nequitia usque eò exardescere cœpit, vt cum omnes res diuinæ pariter atque humanæ pacatæ & tranquillæ consisterent, intestina persecutionis bella ab illis excitarentur.

Quod Apollinis oracula, qui propter iustos homines responsa reddere non potuerat, persecutionis causa extiterint. CAP. XLIX.

APollinem autem id temporis, ex antro quodam & tenebricoso recessu, non ex sacerdotis ore hoc oraculum edidisse ferunt: iustos, qui in terris versabantur, impedimento ipsi fuisse, quo minus vera loqueretur: & propterea falsa oracula ex tripode edita esse, indeque etiam factum esse, vt comam dmitteret. Oraculo igitur hoc modo exagitato, hominum malitia de eare conqueri cœpit. Sed videamus ista, quem ad exitum venerint.

Vnde truculentissimus tyrannus ansam sibi arripuerit, ad exquisitissima in Christianos supplicia comminiscenda. CAP. L.

TE iam deum altissimum confessor me verum dicturum. Audiebam cum iam puer admodum essem, eum qui illo tempore, principem locum inter Romanos imperatores obtineret miserum, planè miserum, errore cecatam, à satellitibus suis curiosè inquirentem rogasse, quinam essent illi in terris iusti: quendamque ex varibus suis responsum dedisse, eos esse Christianos. Tyrannem autem responsum illud tanquam mel ore auidè arripientem, gladios, qui erant ad iniuriam vlciscendam excogitati, contra sanctos viros omni labe & reprehensione carentes intentasse. Extemplo igitur mandata crudelibus sicariis, quorum manus erant cæde & sanguine resperstæ, data esse: iudicesque missos, vt celeres animi
motus

motus à natura datos, ad acerbiora suppliciorum genera inuenienda intenderent.

Quot contra Christianos tormentorum genera excogitata fuerint.

CAP. LI.

Licuerat tum, licuerat inquam cernere, quanta cum animi alacritate, egregii pietatis athletæ, in crudelitate continua, non vulgares, sed nouas in dies singulos afflictationes pertulerint. Quippe modestia, quam nullus hostis aliquando læserit, furorem iracundorum & amentium ciuium multo effecit truculentiozem. Quæ incendii flamma fuit, quis cruciatus, quod tormentorum genus, quod non fuerit omnium sanctorum corporibus, nulla ætatis ratione habita irrogatum? Eo tempore terra reuera lachrimas effudit: mundus res vniuersas suo complexu coercens, tabido cruore inquinatus, fletum edidit: dies etiam ipsa præ lugubri prodigii calamitate obscurata est. Sed quid ista commemorem?

Quod Barbari Christianos summa cum humanitate susceperint.

CAP. LII.

Barbari inde iam gloriantur: qui quidem eos, qui per idem tempus à nobis aufugerent, in tutelam receperunt: & licet illos tenuerint, vt captiuos, tamen humanissime tractarunt. Nam non solum in ea securitate collocarant, vt salutem, sed etiam, vt religionis suæ instituta & ritus retinere possent. Et iam Romani hanc maculam ad longinquum tempus continuatam sustinent, quam Christiani, eis imprimebant, eo tempore, quo ex eorum ditioze eiectione, ad Barbaros confugerunt.

Cuiusmodi plaga exceperit illos, qui propter vaticinationem, persecutionum auctores extiterant. CAP. LIII.

Sed quid attinet pluribus, mærores illos, & communem totius orbis luctum persequi? Sceleris vero auctores præterquam quòd in Acherontis barathrum